

Міністерство оборони України
Грецишину Станіславу Васильовичу
S.hreshchyshyn@mil.ua

Громадська організація
«Інтенція»

Код ЄДРПОУ 45508468

04210, Україна, місто Київ, проспект Івасюка
Володимира, будинок, 24, кабінет, 61

Електронна пошта: go.intencia@gmail.com

Контактний телефон:

[+380 \(68\) 618-21-36](tel:+380686182136)

*Щодо пропозицій до проекту Стратегії залучення,
розвитку та утримання людського капіталу в
силах оборони України на період до 2027 року*

Шановне панство

Громадська організація «Інтенція» (надалі по тексту – Організація) була створена активістами спільноти рідних українських військовослужбовців «Чіткі терміни служби», яка з осені 2023 року вимагає прийняття закону про чіткі терміни служби в умовах правового режиму воєнного стану та займається іншими питаннями захисту прав, свобод, гарантій військовослужбовців та членів їх сімей.

03 вересня 2024 року Міністерство оборони України запустило публічне обговорення проекту наказу «Про затвердження Стратегії залучення, розвитку та утримання людського капіталу в силах оборони України на період до 2027 року» (**надалі по тексту – Стратегія**).

Проаналізувавши положення Стратегії, просимо врахувати наступне.

Згідно з дослідженнями, що ввійшли в методичний посібник «ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ В УМОВАХ БОЙОВИХ ДІЙ» від НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬОГО ЦЕНТРУ ГУМАНІТАРНИХ ПРОБЛЕМ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ при Міністерстві Оборони, бойова психічна втома займає значне місце в структурі бойових поразок. Вона в 3-4 рази збільшує психічну захворюваність в армії і від 10 до 50% послаблює боєздатність збройних сил. Г. Кормос розглядав бойовий стрес, як поведінку військового в умовах війни, яка повинна розглядатися, як сигнал, що солдат не здатний воювати далі. Наслідки (ПТСР, психосоматичні захворювання), що розвиваються в період адаптації до бойової обстановки (у 32,8% випадків – в перші 3 місяці), набагато сприятливіші за ті, що розвиваються в довготривалій адаптації, наприклад на другому (23,9%) і особливо на третьому (18%) півріччі служби в зоні воєнних дій. У підрозділах, що беруть участь у бойових діях протягом 7-12 місяців, неможливість адаптації до небезпек і тягарів війни збільшилась до 61,1%. Перебування в умовах активних бойових дій більше року – збільшує неможливість адаптації до 83,3%. Бойовий стрес підвищеної інтенсивності (БСПІ) може ускладнити діяльність військового та військових колективів. На індивідуальному рівні БСПІ проявляється як: різке, неадекватне бойовій обстановці підвищення/зниження бойової активності; поява деструктивної мотивації або, бажання “вийти” з бою, будь-якою ціною; втрата орієнтації в бою; відчуття нереальності того, що відбувається; різке, невластиве зниження дисциплінованості, різке зростання тривожності або нехтування небезпекою; виникнення думок про самогубство; розосередженість уваги; різке зниження психологічної стійкості. Такі прояви бойового стресу сприяють зростанню помилок і зривів у здійсненні військовим бойової діяльності, її дезорганізації. Найбільш інтенсивний бойовий стрес (НІБС) проявляється у формах, які перешкоджають здійсненню бойової діяльності на відносно тривалий час.

Тому, питання здійснення ротацій особового складу та ротації підрозділів з зони ведення активних бойових дій, звільнення з військової служби військовослужбовців після фіксованого терміну служби та психологічного відновлення військовослужбовців після звільнення (етапи декомпресії та реабілітації) є ключовими для розвитку та утримання людського капіталу в силах оборони України, зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану.

Пропонується доповнити Стратегію (в пунктах: загальна частина, визначення термінів, що застосовуються в Стратегії, соціально-економічне становище, мета, та в рамках пропонованих стратегічних цілей 1, 3, 4 та 5) положеннями, що передбачатимуть розробку та здійснення заходів у напрямках (Додаток 1. Порівняльна таблиця):

Встановити умови і терміни служби та встановити гарантії та права після служби для військовослужбовців, включно з умовою дії особового стану, а саме:

Умови звільнення:

1. Термін служби 36 місяців, з яких 12 в зоні бойових дій, в іншому випадку термін служби 60 місяців;
2. Звільнення відбувається за умови укомплектованість бригади від 30%
3. Першими в черзі просуваються військовослужбовці, що служать після важких поранень та/або поранень, та/або контузій, а також ті, хто мають найбільший термін перебування на лінії бойового зіткнення
4. Військовий повинен подати рапорт за 2 місяці до потенційної дати звільнення, командування має 2 місяці на розгляд рапорту з дати подання рапорту.

Після звільнення:

1. Військовослужбовцю(резервісту після звільнення) надається 6-12 місяців на декомпресію та реінтеграцію, під час яких встановлюється грошове забезпечення, після цього військовий набуває статусу резервіста та прирівнюється у правах до військовозобов'язаного
2. Військовослужбовець (резервіст після звільнення) отримує гарантовану відстрочку впродовж 36 місяців з дати звільнення
3. Держава встановлює та забезпечує грошове заохочення для тих, хто набув права на звільнення, але не скористався ним, та короткострокові контракти на 6-12 місяців для тих, хто виявив бажання повернутись на службу

Умови служби до набуття права на звільнення через фіксований термін служби:

1. Чіткі (крайні) терміни перебування військовослужбовця в зоні ведення активних бойових дій в умовах бойової обстановки та встановити порядок, умови та терміни проведення обов'язкових ротацій військовослужбовців.
2. Впровадження нових стандартів медичної та психологічної допомоги військовослужбовцям, запровадження програм психологічної реабілітації як для діючих військовослужбовців, так і осіб, що звільнились з військової служби.

Беручи до уваги вищевказане, в межах вимог чинного законодавства ПРОСИМО:
Надати інформацію на якому етапі знаходиться розгляд запропонованої пропозиції від ГО «Інтенція», а також які пункти були прийняті для розробки механізмів і процедур для надання військовослужбовцям права на звільнення під час дії особового стану.

Відповідь просимо надати на електронну адресу: go.intencia@gmail.com до 04.10.2024